

TEZA:

1. Podanie przez obwinioną radcę prawnego we wniosku egzekucyjnym innego, nieprawdziwego adresu dłużnika, determinującego właściwość komornika na obszarze działania innego sądu apelacyjnego niż rzeczywiście właściwy, mając pełną świadomość tego faktu, stanowi delikt dyscyplinarny.
2. Za czyn opisany w pkt. 1 uzasadnione jest wymierzenie kary pieniężnej 6000 zł, w szczególności wobec faktu, że zapadły już orzeczenia uznające obwinioną winną nierzetelnego wykonywania zawodu w innych sprawach.

WO – 29/22**ORZECZENIE****z dnia 12 maja 2022 r.****Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie**

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/**Sędziowie:** SWSD Sławomir Pilipiec

SWSD Wiesław Kmiotek

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krzysztofa Żmudy po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 maja 2022 r. sprawy radcy prawnego A. B., nr wpisu (...) obwinionej o popełnienie przewinień dyscyplinarnych polegających na naruszeniu zasad etyki radcy prawnego - art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obrońcy obwinionej od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP z dnia 19 października 2021 r., sygn. akt D 49/21:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w pkt 1 w ten sposób, że w miejsce orzeczonej kary pieniężnej w kwocie 12.000 (dwanaście tysięcy) zł wymierza obwinionej karę pieniężną w kwocie 6.000 (sześć tysięcy) zł;
2. w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy;
3. od obwinionej na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.800 (jeden tysiąc osiemset) zł.

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w sprawie D 49/21 wydał w dniu 19 października 2021 r. orzeczenie, w którym uznał radcę prawnego A. B. (...) winną tego, że w okresie nie wcześniej niż 4 października 2018 r. oraz nie później niż 19 października 2018 r. w imieniu wierzyciela (...) SA UG, złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym wniosek egzekucyjny przeciwko dłużnikowi B. B., wskazując jako jeden z adresów dłużnika ul. (...), (...) w sytuacji gdy przedmiotowy adres nie jest i nigdy nie był jednym z adresów dłużnika a obwiniona nie ustaliła faktycznych adresów prowadzenia działalności przez dłużnika - czym naruszyła obowiązek wykonywania czynności zawodowych w sposób rzetelny, sumienny oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania, tj. popełniła czyn z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za ten czyn wymierzył obwinionej karę pieniężną w kwocie 12.000 zł. Sąd zasądził też od radcy prawnego A. B. koszty postępowania dyscyplinarnego na rzecz OIRP w kwocie 2.000 zł.

Orzeczenie to zaskarżył w całości obrońca obwinionej, zarzucając:

1. obrazę prawa procesowego mającą bezpośredni wpływ na treść wydanego orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez dowolną, a nie swobodną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę wyjaśnień obwinionej złożonych na piśmie, w sytuacji, gdy stan faktyczny opisany przez obwinioną był spójny, logiczny, znajdujący odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie rzeczowym materiale dowodowym, co poddając analizie przez pryzmat doświadczenia życiowego, a nade wszystko zawodowego jednoznacznie przemawiało za uznaniem wskazanych wyjaśnień za zasługujące na przymiot wiarygodności, przy jednoczesnym braku podstaw oraz wystąpienia kontrdowodów, które przemawiałyby za zajęciem odmiennego stanowiska, co winno skutkować poczynieniem ustaleń na podstawie niniejszego dowodu w zakresie stanu faktycznego przedmiotowej sprawy;

2. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez:

- bezpodstawne przyjęcie, że zachowanie obwinionej, tj. niestawiennictwo na rozprawie przed OSD w dniu 19 października 2021 r. było celowym działaniem zmierzającym jedynie do przedłużenia postępowania, w sytuacji gdy niestawiennictwo obwinionej spowodowane było jedynie jej obecnością na rozprawie prowadzonej w Sądzie Okręgowym w sprawie II C 481/21, w

której to występowała w charakterze pełnomocnika i w której nie miała możliwości wcześniejszego przewidzenia przebiegu rozprawy tj. czasu jej trwania, a tym samym możliwości dotarcia na czas przedmiotowej rozprawy, kierując się dobrem klienta i przedkładając powyższe ponad własne dobro zobligowana była do złożenia wniosku o odroczenie terminu rozprawy przez Sąd dyscyplinarny I instancji, co w skutek braku odroczenia terminu stanowiło oczywiste ograniczenie prawa do obrony

- nieuprawnione i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego przyjęcie, iż obwiniona nie była uprawniona do wskazania Komornikowi adresu podanego przez klienta, innego niż ujawniony w CEIDG, w przypadku jednoczesnego wskazania adresu z CEIDG, w sytuacji gdy, zgodnie z zasadą zaufania obowiązującą między profesjonalnym pełnomocnikiem a klientem, miała podstawy uważać, iż adresy wskazane przez klienta zgodnie z jego oświadczeniem są prawdziwe, a ponadto najbardziej aktualne;

Nadto, na wypadek nie podzielenia przez WSD wskazanej argumentacji, zarzucono dodatkowo:

3. rażąco niewspółmierny wymiar kary, poprzez bezpodstawne i nieuprawnione przyjęcie, iż kara wymierzona obwinionej odpowiada pobudkom działania obwinionej i jej klienta, w sytuacji gdy, zgodnie z art. 20 k.k., każdy ze współdziałających w popełnieniu czynu zabronionego odpowiada w granicach swojej umyślności lub nieumyślności niezależnie od odpowiedzialności pozostałych współdziałających, co skutkować winno wymierzeniem obwinionej kary w granicach odpowiednich wyłącznie do stopnia jej winy i premedytacji, bowiem pobudki jakimi kierował się klient obwinionej nie powinny mieć znaczenia dla jej odpowiedzialności z uwagi na fakt, iż zgodnie z regułami wymiaru kary, podlega ona indywidualizacji, ponadto niewłaściwe przyjęcie iż orzeczona kara nie stanowi nadmiernego obciążenia dla obwinianej, która w sposób czynny wykonuje zawód bez dokonania szczegółowych ustaleń w zakresie stanu majątkowego obwinionej, osiąganego przychodu z tytułu prowadzonej działalności, jak nade wszystko bez weryfikacji jakie przysporzenie miała osiągnąć obwiniona z dokonania zarzucanych jej czynów, co winno stanowić adekwatnie i współmierne odzwierciedlenie w dolegliwości kary.

Obrońca obwinionej wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia, względnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zakresie wymierzonej kary poprzez orzeczenie kary upomnienia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie jedynie w nieznacznej części.

Rozpoznanie odwołania następuje w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów (art. 433 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych).

W ocenie Sądu dyscyplinarnego II instancji, postępowanie przed OSD zostało przeprowadzone w sposób prawidłowy a ustalenia i wnioski, co do zasady, zasługują na aprobatę.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych związanych z okolicznościami nieobecności obwinionej na rozprawie przed OSD jest chybiony. Sąd dyscyplinarny I instancji precyzyjnie wykazał, iż obwiniona, mimo kolizji terminów, mogła stawić się na rozprawie dyscyplinarnej. Dodatkowo, podjęła się prowadzenia kolizyjnej sprawy już po powzięciu informacji o terminie rozprawy przed OSD. Zatem, słusznie uznano, że w tych okolicznościach nieobecność obwinionej na rozprawie dyscyplinarnej w dniu 19 października 2021 r., była wyborem obwinionej, nie była usprawiedliwiona i nie tamowała możliwości prowadzenia czynności procesowych.

Podobnie należy ocenić zarzut błędnego, nieuprawnionego i sprzecznego z zasadami doświadczenia życiowego ustalenia przez OSD, że obwiniona nie była uprawniona do wskazania komornikowi adresu podanego przez klienta, innego niż ujawniony w CEIDG.

We wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, obok adresów w (...), obwiniona jako siedzibę dłużnika wskazała miasto (...). Miało to uzasadniać właściwość Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym. Jak wynika z ustaleń poczynionych przez Sąd dyscyplinarny I instancji, adres pokrzywdzonego wskazany przez obwinioną we wniosku egzekucyjnym był adresem nieprawidłowym i nieprawdziwym. Obwiniona miała tego świadomość, gdyż wcześniej kierując pozew o zapłatę do Sądu Rejonowego, podała prawidłowy adres pozwanego, będącego pokrzywdzonym w niniejszej sprawie.

Nie jest trafny, zawarty w odwołaniu argument, że błędny adres dłużnika został ustalony przez klienta obwinionej, zatem nie ponosi ona za to odpowiedzialności. W świetle art. 38 KERP radca prawny odpowiada za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną. Dodatkowo wypada przypomnieć zasadę niezależności radcy prawnego, zgodnie z którą nie może on ulegać poleceniom, sugestiom, czy wskazówkom naruszającym zasady wykonywania zawodu i przepisy prawa (art. 7 KERP).

Do wymogów formalnych wniosku o wszczęcie egzekucji, jako pierwszego pisma w sprawie w rozumieniu art. 126 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., należy podanie adresu dłużnika

egzekwowanego, a w przypadku, gdy dłużnik jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - adresu ujawnionego w CEIDG. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, domniemywa się, że dane wpisane do CEIDG są prawdziwe. W związku z tym, podanie we wniosku egzekucyjnym innego, nieprawidłowego adresu dłużnika, determinującego właściwość komornika na obszarze działania innego sądu apelacyjnego niż rzeczywiście właściwy, dokonane zostało przez obwinioną z naruszeniem wymogów rzetelności, sumienności i należytej staranności, o których mówią art. 6 i art. 12 ust. 1 KERP.

Przy czym, istnieją podstawy, by przyjąć, iż działanie obwinionej było zawinione i celowe.

Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu wiadomo z urzędu, że Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP postanowieniem z dnia 10 stycznia 2022 r., DO 117/21 tymczasowo zawiesił obwinioną w czynnościach zawodowych.

W uzasadnieniu tego postanowienia wskazano, iż przeciwko obwinionej prowadzone są liczne postępowania dyscyplinarne popełnienia wielu przewinień popełnionych w ten sam sposób, na szkodę wielu pokrzywdzonych. Z treści większości zarzutów wynika, że kwestionowane postępowanie obwinionej miało wpisywać się w nieuczciwe praktyki jej klientów. Ponadto, wskazywanie nieprawdziwych adresów dłużników utrudniało im obronę przed roszczeniami zgłaszanymi przez klientów obwinionej. Zapadły już orzeczenia uznające obwinioną za winną popełnienia przewinień objętych niektórymi spośród zarzutów wskazanych we wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego (sprawy prowadzone pod sygn. akt: D 19/20, D 24/21, D 49/21, D 50/21, D52/21, D 69/21, D 79/21 oraz D 106/21).

OSD podał, iż, oprócz wyżej wymienionych, prowadzi przeciwko obwinionej podobne sprawy - D 219/9, D8/20, D 33/20, D 66/21, D 146/21, D 180/21, D 179/21, D 199/21 oraz D 224/21.

W niniejszej sprawie szczególnie istotne są zwłaszcza inne przypadki wskazywania niewłaściwych adresów strony pozwanej w tym, podobnie jak tutaj, w (...) (sprawa D 33/20 - na dzień wydania niniejszego orzeczenia sprawa zakończona orzeczeniem skazującym w I instancji). Dowodzi to, że działanie obwinionej nie było zwykłą omyłką, czy nieporozumieniem na linii pełnomocnik - klient.

Natomiast, podniesiony, z ostrożności procesowej, zarzut rażącej niewspółmierności kary

pieniężnej w kwocie 12.000 zł znalazł częściowo aprobatę Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, kara pieniężna jest adekwatna do popełnionego przewinienia a orzeczenie kar łagodniejszych nie byłoby właściwe. Zachowanie obwinionej, oprócz naruszenia zasad określonych w art. 6 i 12 KERP, stanowi przykład naruszenia godności zawodu i wpływa negatywnie na wizerunek radców prawnych.

Jakkolwiek kara pieniężna, z uwagi na okoliczności wskazanej wyżej, wydaje się w tym przypadku zasadna, to jej wymiar jawi się jako zbyt wysoki.

Obrońca obwinionej ma rację, że OSD arbitralnie uznał, iż kara pieniężna w kwocie 12.000 zł nie stanowi nadmiernego obciążenia dla obwinianej, bez analizy jej stanu majątkowego i przychodu osiąganego z działalności gospodarczej.

W 2018 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 2.080 zł, stąd najniższa kara pieniężna to 3.120 zł.

Oceniając wszystkie okoliczności sprawy, Sąd dyscyplinarny II instancji uznał, że adekwatni będzie w tym przypadku kwota 6.000 zł. Jest to sankcja wystarczająco dotkliwa.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się występowania w sprawie okoliczności uzasadniających zastosowanie z urzędu przepisów art. 439 i 440 k.p.k.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.